

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Maria Laakkonen	Suomi.fi	30.01.2026 10:58:23 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisälllys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (22 sivua)

ympäristölautakunta

§ 6

28.01.2026

ympäristölautakunta

Aika 28.01.2026 klo 18:00 - 19:18**Paikka** kaupungintalon 2. krs kokoushuone**Osallistujat**

	Nimi	Tehtävä	
Läsnä	Pynnönen Kai	puheenjohtaja	
	Depner Miikka	jäsen	
	Karola Lilli	jäsen	
	Leppänen Outi	henkilökohtainen varajäsen	
	Mäentalo Lasse	jäsen	
	Mällönen-Valkeinen Irja	jäsen	
	Nurmia Mari	jäsen	
	Palm Ismo	jäsen	
	Ronkainen Anne	jäsen	
	Simpanen Sallamaari	jäsen	
	Tervala Sanna-Kaisa	jäsen	
	Vastamäki Jari	jäsen	
Muu	Rajajärvi Jouko	kaupunginhallituksen edustaja	
	Houhala Keijo	esittelijä	
	Laitinen Tarja	esittelijä	
	Mara Juha	esittelijä	
	Laakkonen Maria	pöytäkirjanpitäjä	
	Grönqvist Eija	asiantuntija	paikalla 18.20-18.25, § 2
	Joentausta Teppo	asiantuntija	paikalla 18.00-18.16, § 1
Poissa	Karnaattu Markku		
	Parkkonen Jari		
	Lehtimäki Kirsi		
	Kotolahti Veikko		

Laillisuus ja päätösvaltaisuus**Päätös:** Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.**Käsitellyt asiat**

6 - 6

Pöytäkirjan tarkastus**Päätös:** Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Lilli Karola ja Lasse Mäentalo.

**Pöytäkirja yleisesti
nähtävillä**

Pöytäkirja on julkaistu Heinolan kaupungin verkkosivuilla www.heinola.fi viimeistä allekirjoitusta seuraavana päivänä.
(kts. allekirjoitusten yhteenvetosivu >
<https://www.heinola.fi/heinola-ja-hallinto/paatoksenteko-ja-paattajat/esityslistat-ja-poytakirjat/muutoksenhakuajan-nahtavana-olevat-sahkoisesti-allekirjoitetut-poytakirjat/>)

§ 6 Maa-aineslupa, Rantasen Sora ja Turve, Tapiola II 81-401-1-1160, Hartola

ympltk 28.01.2026 § 6

118/11.01.08/2026

Asia Päättös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta lupahakemuksesta, joka koskee kallion ja moreenin ottoa.

Päättös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Hakija: Rantasen Sora ja Turve
Suotie 20
19600 Hartola

Yhteyshenkilö: Kari Rantanen

Lautakunnan ratkaisu

Päättös Päättösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä ympäristöpäällikkö Laitinen, Tarja

Päättösehdotus Ympäristölautakunta päättää, että

1. Rantasen Sora ja Turve -yritykselle myönnetään maa-aineslain 4 §:n mukainen maa-ainesten ottolupa Hartolan kylän tilalle Tapiola II (81-401-1-1160), edellyttäen, että toimintaa harjoitetaan hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti, ellei näissä lupamääräyksissä toisin määrätä.

2. Ympäristölautakunta myöntää Rantasen Sora ja Turve -yritykselle maa-aineslain 21 §:n mukaista luvan aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta siten, että siinä noudatetaan entisen maa-aineslupan maa-ainesten ottosuunnitelmaa ja että ottosyvyydeksi muodostuu enintään entisen maa-aineslupan mukainen otto tasolle N60+98.00.

Hallinto-oikeus voi peruuttaa lautakunnan antaman luvan aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Toimivalta Toimivaltainen viranomainen on maa-aineslain 7 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Heinolan 1.1.2026 alkaen voimassa olevan hallintosäännön (Valtuusto 17.11.2025 77 §) mukaan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

Valmistelija ympäristönsuojelutarkastaja, Piironen, Nico

Maa-aineslupa hakemus

MAANOMISTAJA

Kiinteistön omistaa Metsäyhtymä Hölttä.

OTTAMISALUEEN SIJAINTI

Suunniteltu ottoalue on nimeltään Tapiolan maa-ainesalue, joka sijaitsee Hartolan kunnassa Hartolan kylässä, tilalla Tapiola II (81-401-1-1160). Suunnittelualue sijaitsee haja-asutusalueella n. 8 km:n päässä Hartolan kirkonkylältä, Ykkälässä. Ottoalueelle on matkaa valtatie 4:ltä noin 2 km ja kulku alueelle tapahtuu Ykkäläntietä pitkin. Ottoalue sijoittuu Ykkäläntien pohjoispuolelle, Kurunkallion kallioiselle alueelle.

TOIMINTAA KOSKEVAT SUUNNITELMAT, LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUS

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alueeseen ei ole kohdistettu varauksia/merkintöjä. Alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa.

Alueelle on myönnetty kallionottamislupa 11.1.2016 alkaen ja nykyinen lupa on voimassa 18.1.2026 asti. Alueella on myös toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa kallioainesten ottoon ja murskaukseen.

Alueen maa-aines (moreeni ja kallio) on tarkoitus käyttää rakentamisen tarpeiden tyydyttämiseen.

Tällä suunnitelmalla haetaan lupaa ottotoiminnan jatkamiseksi. Tämän suunnitelman mukaisesti otettuna alueella on käyttämättömiä kalliovarantoja n. 950 000 m³ktr. Lupaa haetaan 120 000 m³ktr määrän ottamiseen 10 vuoden aikana.

NYKYTILANNE OTTAMISALUEELLA

Alue sijoittuu Tapiola II-tilalle, jonka kokonaispinta-ala on 31,36 ha. Suunnitellun ottamisalueen pinta-ala on n. 64 500 m².

Alue on ollut metsätalouskäytössä, josta täysikasvuinen puusto on pääosin poistettu ja alueella kasvaa nykyisin sekametsätaimikko.

Jo otetulta alueelta on puusto poistettu ja pintamaat kuorittu toiminnan edetessä. Ottoalueen ja Ykkäläntien väliin on jätetty varastoalueen kohdalle suojapuustokaistale. Alueelle on ottotoiminnan yhteydessä rakennettu laskeutusallas, jonka kautta sulamisvedet saadaan johdettua hallitusti pois alueelta. Lisäksi altaan vettä voidaan hyödyntää kastelussa.

Maapohja ottoalueella on VT- ja MT- tyyppin metsämaata. Alueella on maanomistajan toimesta istutettu osaan alueesta visakoivikkoa. Alueella ei ole havaittu erityisiä kasvillisuusesiintymiä tai eläimistöä. Tien varressa on MT-tyypin kasvillisuutta mustikkaa, oravanmarjaa,

vadelmaa, maitohorsmaa, ja korkeammalla kalliolla VT tyyppin puolukoita, kanervaa ja myös siemensyntyistä mäntyä. Alueen linnustona havaittiin varis, tiaisia, räkättirastaita ja kauempaan havaittiin käki ja hiirihaukka. Alueen ympäristö on talousmetsää.

Ympäristöhallinnon Oiva-palvelun mukaan alueella ei ole merkintöjä eikä Hartolan kunnan ympäristöpalveluilla ollut tiedossa ottoa rajoittavia ympäristöarvoja.

Lähimmät ympärivuotisessa käytössä olevat rakennukset sijaitsevat ottoalueen länsipuolella n. 400 m:n etäisyydellä (ottoalueen kiinteistön omistajien) ja itäpuolella noin 500 m:n etäisyydellä.

Lähin vesistö on ottoalueelta kaakon suunnalla sijaitseva Ylä-Valaslampi $W=+106.8$. Matkaa Ylä-Valaslammelle ottoalueelta on noin 600 m. Muita ottoalueen lähistöllä sijaitsevia vesistöjä ovat Koillisen suunnassa Vaimolampi $W=+100.8$ noin 1,6 km:n päässä ja Mustaslampi $W=+91.6$ (N2000) noin 2,7 km:n päässä lounaassa.

Ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Alueella ei ole havaittu pohjavettä. Ottoaluetta lähimpänä olevan kiinteistön pihassa on porakaivo, joka on jouduttu poraamaan yli 90 m:n syvyyteen pohjaveden löytämiseksi.

Ottoalueen lähellä olevan ojan vesipinta on tasossa n. N2000 +99.30-99.80. Ojan vesipinta ei kuitenkaan edusta alueen pohjaveden tasoa.

Ottotoiminnan pohjan alimpana tasona pidetään korkeutta N2000+90.00 (aiemmin. N60+98.00).

Ottamissuunnitelmassa on esitetty ottoalueen sijainti sekä kiinteistöjaotus, suunnittelualueen raja- ja kaivualueen raja- ja korkeustaso on merkitty maastoon.

TOIMINNAN KUVAUS

Toiminnan kuvaus on esitetty lupahakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa. Suunnitelman mukaan noin 6,4 ha alueelta on tarkoitus ottaa kalliota ja moreenia kymmenen (10) vuoden ajan. Haettu kokonaisottomäärä on 120 000 m³ktr ja arvioitu vuotuinen ottomäärä on 12 000 m³ktr.

Ottamistoimenpiteet on selvitetty suunnitelman liitteenä olevissa suunnitelmapiirroksissa.

Kaivannaisjättesuunnitelman mukaan kantoja ja hakkuutähteitä tulee 2300 m³ktr. Ottotoiminnan edetessä alueelta poistetaan puusto tarvittavilta osin. Kannot ja risut kerätään pois alueelta välivarastoon, josta ne kuljetetaan pois haketettavaksi. Koko ottoalueen puustoa ei

poisteta kerralla, vaan poisto suoritetaan vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Ottamistoimintaa jatketaan nykyisistä rintauksista.

Kaivannaisjätesuunnitelman mukaan pintamaita tulee 9600 m³ ktr. Pintamaat kuoritaan pois ottamistoiminnan edetessä. Pintamaat kasataan ottoalueen reunoille käytettäväksi myöhemmin alueen jälkihoitotoimenpiteissä ja ne sijoitellaan niin että ne muodostavat meluvallia lähimpien rakennusten suuntaan. Ottoalueelle ja sen vieressä sijaitsevalle varastoalueelle voidaan tuoda muualta puhtaita maita ja kiviainesta jalostettavaksi tai maisemointiin.

Ottoalueelle kerääntyvä pintavesi pumpataan aina tarvittaessa alueelle rakennetun laskeutusaltaan kautta avo-ojaan. Pumppaus suoritetaan riittävän hitaasti, jotta veden mukana ei ajaudu alapuoliseen vesistöön kiintoainesta.

Ottotoiminnan edetessä huomioidaan jo ne alueet, jotka loivennetaan toiminnan päätyttyä. Loiventamiseen kiinnitetään huomiota jo louhintavaiheessa, jotta luiskaus onnistuu. Luiskattavien alueiden yläpuolelle varastoidaan riittävästi pintamaita maisemoinnin tarpeisiin.

Ottamisen aikana tullaan noudattamaan voimassa olevia työturvallisuusmääräyksiä.

Liikennöinti ottamisalueelta tapahtuu Ykkäläntien kautta toimituskohteisiin.

Ottamistoiminnan aikana alueella varastoidaan vain kulloinkin koneiden tarvitsema vähäinen määrä poltto- ja voitelunesteitä.

Maansiirtokoneiden tankkaustoimenpiteissä kiinnitetään erityistä huomiota em. aineiden käsittelyyn. Ottoalueelle tuodaan öljynimeytysturvetta tankkauksen aikana tapahtuvan polttoaineen mahdollisen läikkymisen varalle.

Jälkihoitotoimenpiteet:

Kaivualueen laskuoja padotaan ja sadevesistä muodostuu lampi. Louhosaltaan eli lammen varastoalueen puoleinen reuna luiskataan 1:2–1:3-kaltevuuteen, jotta eläimet pääsevät lampeen juomaan ja tarvittaessa lammesta pois. Muiltakin osin louhoksen reunat joko loivennetaan samaan kaltevuuteen tai vaihtoehtoisesti reunat jätetään louhintakaltevuuteen. Loiventamattomat reunat aidataan kiinteällä aidalla.

Niiltä osin kuin kalliorintaus jää vaarallisen korkeaksi (yli kolme metriä), kalliorintauksen päälle rakennetaan kiinteä aita. Matalammat kalliorintaukset maisemoidaan pintamailla. Ne osuudet, jossa louhinta ulotetaan viiden metrin päähän rajasta, aidataan ja

varustetaan varoitussauhoilla jo louhintavaiheessa. Aitana käytetään n. 1,2 m korkeaa metalliverkkoaitaa. Vastaavaa verkkoaitaa käytetään esimerkiksi louhintapenkereissä valtateiden varsilla.

Varastoalue ja loivennetut rintaukset muokataan ympäristöön soveltuvaksi ja metsitetään. Alueen ulkopuolisia vesiä pyritään johtamaan lampeen veden vaihtuvuuden parantamiseksi.

Ympäristövaikutukset:

Ottamisalueen ympäristövaikutukset ovat vähäiset. Ainoastaan paikallismaisema muuttuu jonkin verran sillä ottamistoiminta ja lopullinen painanne tulee jäämään ympäröivää maastoa alemmaksi.

Ottamistoiminnan loputtua alue muuttuu metsälammeksi. Lampea voivat hyödyntää alueen eläimet. Lisäksi lammella on arvoa virkistyskäytöllisesti.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTEET

Maa-aineslaki (555/1981) 4 §

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Toimivaltainen viranomainen on maa-aineslain 7 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Heinolan 1.1.2026 alkaen voimassa olevan hallintosäännön (Valtuusto 17.11.2025 77 §) mukaan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

ASIAN KÄSITTELY

Vireille tulo

Rantasen Sora ja Turve on jättänyt lupahakemuksen ja siihen liittyvän ottamissuunnitelman Hartolan ympäristölautakunnalle 22.9.2025.

Viranomaisen vaihtuminen

Maa-aineslupa on jätetty vireille Hartolan ympäristölautakunnalle. Heinolan, Sysmän ja Hartolan ympäristönsuojeluviranomainen yhdistyivät 1.1.2026 alkaen, joten asian käsittely on siirretty Heinolan ympäristölautakunnalle.

Kuuleminen

Lupahakemuksen vireille tulosta on tiedotettu kuuluttamalla Hartolan kunnan ilmoitustaululla 8.10. – 10.11.2025 välisenä aikana. Asiasta on kuultu 9 naapurikiinteistöä kirjeitse.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Hämeen ELY-keskukselta ja terveydensuojeluviranomaiselta.

Hämeen ELY-keskuksen lausunto 5.12.2025

” ...

Hartolan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt 8.10.2025 lausuntoa maa-aineslupahakemuksesta Rantasen Sora ja Turve, Tapiola II (81-401-1-1160), Hartola. Hämeen ELY-keskusta on pyydetty erityisesti ottamaan kantaa alueen maisemointiin. Kaivualueen laskuoja padottaisiin ja ottoalueelle muodostuisi sadevesistä lampi. Alueen ulkopuolisia vesiä pyritään johtamaan lampeen veden vaihtuvuuden parantamiseksi.

Hämeen ELY-keskus lausuu maisemoinnista seuraavaa: Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ottoalueelle voidaan muodostaa lampia kunnostuksen yhteydessä, kun ne eivät sijaitse pohjavesialueella eivätkä heikennä pohjaveden laatua. Tältä osin luvan myöntämiselle ei ole esteitä.

...”

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto 4.12.2025

” ...

Olen tutustunut lupahakemukseen liitteineen ja totean, ettei luvan myöntämiselle ole estettä terveydensuojelun näkökulmasta. Seuraavat seikat tulisi kuitenkin huomioida lupaprosessissa.

Lausuntomateriaaleissa ei ollut käytettävissä toiminnalle myönnettyä ympäristölupaa, joten totean yleisellä tasolla, että, toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia melutason ohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Hakemuksessa ei ole esitetty melutasoihin liittyviä arvioita mutta toimintaan liittyviä melun leviämistä rajoittavia pengerryksiä on kuitenkin esitetty, mitä pidän hyvänä ratkaisuna. Lähin häiriintyvä kohde on tällä hetkellä toimijan omistuksessa ja toinen kohde on noin 500 m päässä toimintapaikasta. Mikäli toiminnan aiheuttamasta melusta tulee myöhemmin toiminnan aikana valituksia tai esiintyy epäily raja-arvot ylittävistä melusta, tulisi hakijaa velvoittaa voimassa olevan ympäristöluvan mukaiseen melun leviämisen rajoittamistoimien tehostamiseen. Tarvittaessa tulisi arvioida uudelleen nyt haettava toiminta ja sen laajuus suhteessa myönnettyyn ympäristölupaan.

Toiminnalla ei saa olla haitallista vaikutusta pohjaveden laatuun tai määrään, eikä lähialueen talousvesikaivojen laatu tai vedenantoisuus saa heikentyä toiminnan seurauksena. Hakemusasiakirjoissa ei ole esitetty alueen pohjaveden keskimääräistä tasoa. Lupaehdoissa tulisi määrittää alin sallittu louhintataso ja suojakerros, joka vähintään

tulee jättää ottotason ja ylimmän havaitun pohjavesitason väliin. Terveydensuojeluviranomaisen näkökulmasta alueelle olisi perusteltua asentaa pohjaveden havaintoputki ja hakija tulisi velvoittaa tarkkailemaan pohjaveden laatua ja pinnankorkeutta toiminta-alueella. Tarkkailutiheys ja tutkittavat parametrit tulisi yksilöidä lupaehdoissa.

Toiminta-alueella muodostuvista pintavesistä ei saa aiheutua haittaa pohjavedelle eikä pintavesistölle. Lupamenettelyssä tulisi arvioida onko nykyinen laskeutusallas riittävä tilavuudeltaan ja pinta-alaltaan estämään kiintoaineksen kulkeutuminen kohdejoaan myös ottamistoiminnan loppuvaiheessa.

Hakija esittää varsinaisen ottamisalueen maisemoinniksi lammen muodostamista sekä jyrkkien ja korkeiden luiskien aitaamista 1,2 m korkealla verkkoaidalla. Näin tehtäessä alueen yleisen turvallisuuden kannalta hakija tulisi velvoittaa suojarakenteiden ja varoituskylttien ylläpitoon myös ottamistoiminnan päätyttyä. Muodostuvasta lammesta tulee myös järjestää riittävän tihein välein paikkoja, joista lammesta pääsee pois, koska tavoiteltava keskimääräinen vedensyvyys on noin 10 m ja reuna-alueet ilmeisen jyrkkiä.

Lammen vedenlaadun parantamiseksi siihen tulisi mahdollisuuksien mukaan

järjestää tulo- ja poistuma virtaamaa. Hakemuksessa viitataan lammen virkistyskäyttönsä arvoihin. Mikäli tällä tarkoitetaan esimerkiksi alueen uimapaikkaa, tulee siitä tehdä ilmoitus terveydensuojeluviranomaiselle ja maanomistajan tulee olla tietoinen paikan ylläpitäjälle aiheutuvista vastuista.

Terveydensuojeluviranomaisen näkökulmasta tämällyyppisiin paikkoihin ei tulisi perustaa uimapaikkoja turvallisuusriskien takia.

Lupaehdoissa tulisi asettaa hakijalle veloitteet toteuttaa riittävät muut maisemointi- ja jälkihoitotoimet. Mikäli alueelle tuodaan maisemointitarkoituksessa muualta maa-aineksia, tulee niiden olla puhtaita, eikä niistä saa liueta haitallisia aineita pohjaveteen tai maaperään.

Hakijan tulee varautua etukäteen mahdollisiin häiriötilanteisiin kuten polttoaine- tai öljyvahinkoihin sekä ilkivaltaan varaamalla riittävästi torjuntavälineistöä ja ohjeistamalla myös mahdollisia ulkopuolisia urakoitsijoita häiriötilanteisiin varautumiseen. Koneiden tankkaus- ja säilytyspaikat olisi syytä suojata mahdollisten valumien leviämisen estämiseksi.”

Muistutukset

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan vastine lausuntoon

Hakija on 19.12.2025 vastineessaan todennut edellä mainittuihin lausuntoihin seuraavaa:

Hämeen ELY-keskuksen lausunto

"Vastine: Ei lausuttavaa"

Terveystensuojeluviranomaisen lausunto:

"Vastine:

Yleisesti; Ottoalueen pinta-ala ei muutu alkuperäisestä lupa-alueesta. Ainoastaan alin ottotaso muuttuu. Hakijan näkemyksen mukaan tällöin ei ole tarvetta ympäristöluvan uudelleenarvioinnille.

Melu; Alueella on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa, jonka myöntämisen yhteydessä meluun on otettu kantaa. Toiminnassa noudatetaan ympäristöluvan mukaisia ehtoja. Lisäksi ottotoiminta tulee menemään nykyistä alemmas, jolloin melun haittavaikutukset ympäristöön pienenevät.

Pohjavedet; Toiminta sijaitsee kallioalueella. Kalliossa ei lähtökohtaisesti ole pohjavettä. Louhinnan aikana rikkonaisen kallion rakoihin valuu vettä, jota ei voida pitää aitona pohjavetenä. Ottoalueen lähimmän talon porakaivo on jouduttu poraamaan yli 90 m:n syvyyteen, joten pohjaveden löytyminen alueelta on erittäin epätodennäköistä. Pohjaveden tason vuoksi ottotoiminnalla ei ole vaikutusta pohjaveden laatuun. Näin ollen pohjavesiputken asennukselle ei nähdä perustetta.

Pintavedet; Koska ottotoiminta on tarkoitus ulottaa ympäröivää maastoa alemmas, toimii itse ottamisalue jo laskeutusaltaana. Ottamisalueelle kertyvä vesi pumpataan hitaasti alueelta laskeutusaltaan kautta ojaan. Näin ollen alueelta ei pääse hienoaineksia alapuoliseen vesistöön. Ottotason alentamisella ei ole vaikutusta tarvittavan altaan kokoon, koska vedet pumpataan myös toiminnan loppuvaiheessa pois alueelta.

Maisemointi ja jälkihoito; Ottamistoiminnan loputtua alueen reunat joko loivennetaan tai aidataan kiinteällä aidalla. Kiinteiden aitojen ylläpidosta huolehditaan myös toiminnan jälkeen. Loivennetuilla alueilla huolehditaan siitä, että alueelle syntyy riittävästi paikkoja, joista vedestä pääsee tarvittaessa pois. Alueelle asennetaan jyrkänteistä varoittavia kylttejä.

Veden vaihtuvuuden parantamiseksi ulkopuolisia vesiä pyritään johtamaan alueelle. Vedet alueelta johdetaan nykyistä reittiä pitkin. Alueen jälkikäytön mahdollisuudet selvitetään ottotoiminnan loppuvaiheessa.

Alueelle mahdollisesti tuotavat maa-ainekset; Alueelle ei tuoda pilaantuneita maa-aineksia.

Tankkaus jne.; Alueella ei säilytetä kuin kulloinkin koneiden tarvitsema vähäinen määrä polttoainetta. Alueella varaudutaan mahdolliseen läikkymiseen tai konerikkoon tarvittavilla imeytysaineilla ja ohjeistuksella.”

Tarkastukset

Alueella ei ole tehty hakemuksen johdosta tarkastusta.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Päätösehdotus

Rantasen Sora ja Turve myönnetään maa-aineslain 4 §:n mukainen maa-ainesten ottolupa Hartolan kylän tilalle Tapiola II (81-401-1-1160), edellyttäen, että toimintaa harjoitetaan hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti, ellei näissä lupamääräyksissä toisin määrätä.

Lausunnossa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä ja niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla.

Lupamääräykset

Yleiset määräykset

1. Ottamislupa myönnetään kymmeneksi (10) vuodeksi siten, että luvan voimassaoloaikana kalliota ja moreenia saa ottaa ottamissuunnitelman osoittamalta 6,4 ha:n suuruiselta alueelta enintään 120 000 m³ltr. (MAL 3 §, 11 §)
2. Ottamisalue tulee merkitä maastoon ennen ottamistoimintaan ryhtymistä riittävän pysyvillä ja näkyvillä paaluilla ja alueella tulee asentaa ottamisen edetessä riittävästi korkomerkkejä oton pohjatason seuraamiseksi. (MAL 3 §, 11 §, MAA 7 §)
3. Maa-ainesten oton saa aloittaa vasta aloituskatselmuksen jälkeen. Aloituskatselmuksen ajankohdasta on sovittava valvontaviranomaisen kanssa. Katselmuksessa tarkastetaan mm. ottamisalueen merkintä maastoon, korkeusmerkintöjen riittävyys. Vakuuden tulee olla asetettuna ennen katselmusta. (MAA 7 §)
4. Maa-ainesten ottamisen alin syvyys saa ulottua enintään tasoon +90,0 (N2000), kuitenkin siten, että maa-aineksen ottamisen alin taso tulee olla vähintään 1 metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Maa-ainesten ottajan tulee tarvittaessa selvittää kaivauksen pohjan taso ulkopuolisella mittauksella. (MAL 3 §, 11 §, MAA 7 §)
5. Ottamisen aikana muodostuvat jyrkät rinteet on merkittävä selkeästi ja varustettava esimerkiksi suojaköydellä tai lippusiimalla.

Putoamisvaarasta on varoitettava näkyvästi. Kallioleikkauksen reunalle, jotka ovat yli 3 metriä korkeita on tahaton pääsy estettävä tarkoituksenmukaisin rakentein. (MAL 11 §)

6. Luvaton kulku alueelle on estettävä. (MAL 11 §)

7. Luvan haltija vastaa maa-ainelain 9 §:n mukaisista velvoitteista, jotka maa-ainesten ottamisesta saattavat aiheutua. (MAL 9 §)

8. Alueella ei saa varastoida, haudata tai polttaa jätteitä. (MAL 11 §, JL 13 §)

9. Toiminnassa mahdollisesti syntyvät jätteet sekä vaaralliset jätteet tulee varastoida ja käsitellä asianmukaisesti sekä toimittaa paikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Alueella ei saa säilyttää jätteitä tai toimintaan kuulumatonta tavaraa. Toiminnanharjoittaja vastaa alueen siisteydestä. (MAL 11 §, JL 13 §)

Melu ja pöly

10. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää vakituiseen asumiseen käytettävillä kiinteistöillä ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä kiinteistöillä toiminnan aiheuttama melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason päiväohjearvoa 45 dB. Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi vaatia suoritettavia mittauksia. (VNp 993/1992 2§, VnA 800/2010 6 §, 7§)

11. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa asutukselle. Pölyhaittojen estämiseksi ottamisaluetta ja ottamisalueen kuljetusreittejä on tarvittaessa kasteltava. Pölynsidonnassa ei saa käyttää suolausta. Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi vaatia suoritettavia mittauksia. (VnA 79/2017 4§, VnA 800/2010 4 §)

Maaperän, pohjaveden ja vesistöjen suojele sekä tarkkailu

12. Alueella ei saa huoltaa koneita tai laitteita ja alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus-, säilytys- ja tankkauspaikat on rakennettava ja toiminta järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa. (MAL 11 §, VnA 800/2010 9 §)

13. Alueen pinta- ja kuivatusvesistä ei saa aiheutua haittaa alapuolisissa ojissa ja vesistöissä. Laskeutusaltaan tulee olla mitoitettu siten, että kiintoainesta ei kulkeudu veden pumppauksen yhteydessä ojaan tai vesistöihin. Mikäli nykyinen laskeutusaltaan tilavuus ei ole riittävä, sitä on suurennettava. Mahdolliset ylivirtaamatilanteet eivät saa aiheuttaa tulvariskiä alapuolisissa ojissa ja vesistöissä. (MAL 11 §, VnA 800/2010 10 §.)

14. Laskeutusallas tulee tyhjentää tarvittaessa lietteestä ja sen tilaa tulee tarkkailla säännöllisesti silmämääräisesti. Mahdollisista havainnoista on pidettävä kirjaa. (MAL 11 §, VnA 800/2010 10 §)

15. Mikäli ilmenee toiminnasta aiheutuneen ongelmia alapuolisiin ojiin tai vesistöihin, on valvontaviranomaisella mahdollisuus antaa vesien käsittelyä tai ympäristön pilaantumista estäviä toimenpidemääräyksiä tai pintavesien tarkkailumääräyksiä. (MAL 11 §)

Maisemointi ja jälkihoitotyöt

16. Mahdolliset varastokasat on sijoitettava siten, että ne eivät estä jälkihoidon toteuttamista. (MAL 11§)

17. Toiminnanharjoittajan on varmistettava veden vaihtuvuus ja riittävyys metsälammessa sekä tarvittaessa ohjattava muualta vesiä altaaseen. (MAL 11 §)

18. Toiminnan loputtua, alueelle on asennettava varoituskyltit, jotka varoittavat jyrkänteistä. (MAL 11 §)

19. Yli 3 metriä korkeat leikkauskohdat tulee aidata 1,2 m korkealla metalliverkkoaidalla tai käyttää maa- tai kivivalleja, jotka estävät tehokkaasti tahattoman pääsyn leikkauksen reunalle. (MAL 11 §)

20. Ottamistoiminnan loputtua alueen reunoille on tehtävä luiskaukset siten, että muodostuvasta metsälammesta on mahdollista nousta vedestä pois riittävän monesta kohdasta. (MAL 11 §)

21. Mikäli jälkihoidossa ilmenee tarve käyttää muualta tuotuja maa-aineksia, tulee ne hyväksyttää ensin ympäristönsuojeluviranomaisella. (MAL 11 §)

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

22. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on laitosalueella oltava riittävä määrä imeytys- ja torjuntamateriaalia. Vuotoina ympäristöön päässeet polttoaineet ja muut haitalliset aineet on välittömästi kerättävä talteen. Vahinko- ja onnettomuustilanteista on ilmoitettava Heinolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. (JL 13 §, VnA 800/2010 12 §, MAL 11 §)

23. Laitoksen henkilökunta, aliurakoitsijat ja muut alueella työskentelevät tulee perehdyttää tämän luvan ehtoihin. (MAL 11 §)

Toiminnan raportointi

24. Luvan haltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa edellisenä vuonna otetun maa-aineksen määrä ja laatu

lupaviranomaiselle. Tiedot tulee ilmoittaa suoraan sähköiseen NOTTO-järjestelmään. (MAL 11 §, MAA 9 §)

Toiminnan lopettaminen

25. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on alueella pidettävä loppukatselmus. Ennen loppukatselmusta on hakijan toimitettava valvontaviranomaiselle alueen loppumittauspöytäkirja, josta käyvät ilmi alueen pohjan taso ja otetun alueen laajuus. Maa-ainesluvan haltijan on pyydettävä tässä tarkoitettua lopputarkastusta. (MAL 3 §, 11 §, MAA 7 §)

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Hakemuksessa on esitetty asianmukaiset suunnitelmat ja riittävät selvitykset lupaharkinnan tekemiseksi. Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Ottamissuunnitelman ja lupapäätöksen määräysten mukaan toimittaessa ottamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Alueella ei ole kaavallisia esteitä luvan myöntämiselle. Kun toimitaan hakemuksen, ottamissuunnitelman ja tehdyn lupapäätöksen määräysten mukaisesti, ottamisen vahingollinen vaikutus ja haitta luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi.

Toiminta sijoittuu alueelle, jolle on jo aiemmin myönnetty lupa maa-ainesten ottamiseen. Kyseessä ei ole uusi toiminta, eikä kaivualueen merkittävä laajentaminen. Toiminta ei sijoitu luonnontilaiselle alueille. Toiminnan aloittaminen ei siten aiheuta merkittävää muutosta alueen käyttöön tai ympäristöön.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1. Kokonaisottomäärä, ottamisaika ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Määräys toiminnan laajuudesta on ollut tarpeen antaa, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa ympäristölle.

Lupamääräys 2. Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta voidaan varmistua, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Määräys on annettu toiminnan valvomiseksi.

Lupamääräys 3. Aloituskatselmus on tarpeen otolle asetettujen aloitusehtojen toteutumisen tarkistamiseksi.

Lupamääräys 4. Ottosyvyyden merkitseminen lupaan on tärkeää, jotta voidaan seurata ottamisen ja velvoitteiden toteutumista ottoalueella.

Lupamääräys 5. Jyrkkien rinteiden merkinnällä varmistetaan, ettei niistä aiheudu vaaraa maastossa kulkeville.

Lupamääräys 6. Luvaton liikkuminen alueella voi aiheuttaa merkittäviä ympäristöriskejä, kuten ilkivallasta johtuvia vahinkoja, sekä vaaratilanteita.

Lupamääräys 7. Maa-ainelain 9 §:n mukaan kiinteistön omistajalla ja haltijalla on oikeus saada ainesten ottajalta täysi korvaus haitasta, joka ainesten ottamisesta hänelle aiheutuu, jos ainesten ottaminen alentaa viereisen tai lähistöllä sijaitsevan kiinteistön arvoa tai aiheuttaa muuta sellaista vahinkoa tai haittaa kiinteistön käyttämiselle, mitä ei ole pidettävä vähäisenä.

Lupamääräykset 8 & 9: Jätteiden oikealla käsittelyllä varmistetaan, ettei jätteistä tai niiden käsittelystä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, terveyshaittaa tai alueen roskaantumista.

Lupamääräys 10. Määräys on annettu toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Pykälässä esitetyt melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen 993/1992. Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi vaatia melun mittausta, jolla varmistetaan toiminnan pysyvän annetuissa melurajoissa.

Lupamääräys 11. Maa-ainesten käsittelystä ja liikenteestä voi syntyä pölyämistä, joka voi aiheuttaa viihtyisyyshaittaa lähialueella. Lupamääräys on tarpeen asutukselle mahdollisesti aiheutuvien pölyhaittojen rajoittamiseksi ja todentamiseksi. Asetettu hengitettävien hiukkasten raja-arvo perustuu valtioneuvoston asetukseen ilmanlaadusta (79/2017). Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi vaatia pölyn mittausta, jolla varmistetaan toiminnan pysyvän annetuissa pölyn raja-arvoissa.

Lupamääräys 12. Määräys on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Koneiden ja laitteiden huolto sekä tankkaus aiheuttavat riskin pohjaveden ja maaperän pilaantumiselle.

Lupamääräys 13 & 14 & 15. Määräykset ovat tarpeen ojien ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemisen vuoksi. Toiminnassa syntyviä

hulevesien oikealla käsittelyllä ehkäistään kiintoaineiden päätyminen ojien kautta vesistöihin. Ympäristönsuojeluviranomaisella on mahdollisuus antaa tiukempia määräyksiä tarpeen vaatiessa.

Lupamääräys 16. Varastokasojen sijoittelulla varmistetaan, että maisemointi ja jälkihoitotyöt voidaan toteuttaa suunnitellusti.

Lupamääräys 17. Määräyksellä pyritään turvaamaan metsälammen veden laatua.

Lupamääräykset 18, 19. Määräys on annettu yleisen turvallisuuden vuoksi, jottei kukaan tahattomasti tippuisi metsälampeen. Korkeiden leikkausten aitaamisella sekä varoituskylteillä vähennetään vaaratilanteita.

Lupamääräys 20. Riittävän tiheillä luiskaus kohdilla varmistetaan, että metsälammessa olevat eläimet ja ihmiset pääsevät nousemaan pois. Tämän avulla parannetaan metsälammen turvallisuutta.

Lupamääräys 21. Määräyksellä ehkäistään luvattomien maankaatopaikkojen syntymistä ja pilaantuneiden maa-aineksien tuomista alueelle. Ympäristönsuojeluviranomainen hyväksyy jokaisen tuodun ulkopuolisin maa-aineksen ja arvio niiden soveltuvuuden.

Lupamääräys 22. Pilaantumisvaaran ehkäisemiseksi on ollut perusteltua antaa määräys riittävän torjuntakaluston ja torjuntamateriaalin varaamisesta vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle.

Lupamääräys 23. Luvan ehtojen täyttymisen varmistamiseksi laitoksella toimivan henkilökunnan tulee olla selvillä luvan sisällöstä. Henkilöstön perehdytyksellä voidaan vähentää onnettomuusriskejä.

Lupamääräys 24. Raportointia koskeva määräys on tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi.

Lupamääräys 25. on annettu toiminnan valvomiseksi. Loppukatselmus on tarpeen jälkihoitotöiden toteuttamiseksi.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Toiminnanharjoittaja on hakenut MAL 21 §:n mukaista lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Ympäristölautakunta myöntää Rantasen Sora ja Turve -yritykselle maa-aineslain 21 §:n mukaista luvan luvan aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta siten, että siinä noudatetaan entisen maa-aineslupan maa-ainesten ottosuunnitelmaa ja että ottosyvyydeksi muodostuu enintään entisen maa-aineslupan mukainen otto tasolle N60+98.00.

Vaasan hallinto-oikeus voi peruuttaa lautakunnan antaman luvan aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Perustelut

Lupa toiminnan aloittamiseksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta voidaan myöntää, mikäli se ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Ympäristölautakunta katsoo, että kalliolouhinnan ulottaminen siihen tasoon N60+98.00, johon otolle on annettu lupa edellisessä maa-ainesten ottoluvassa voidaan toteuttaa ja sen vaikutukset on riittävästi tutkittu aiemmassa luvassa. Entistä lupaa syvempään ottoon ei ympäristölautakunta katso olevan perusteita. Valitusviranomainen hallinto-oikeus voi perua ympäristölautakunnan antaman aloitusluvan muutoksenhausta huolimatta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslakilaki (555/1981): 3 §, 4 §, 5 §, 6§, 7 §, 9 §, 10 §, 11 §, 12 §, 13§, 14 §, 19 §, 20 §, 21 §, 23 §
Valtioneuvoston asetus maa-aineksen ottamisesta (926/2005): 7 §, 9 §
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 800/2010: 4 §, 6 §, 7 §, 9 §, 10 §
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista 993/1992: 2 §
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta 79/2017: 4 §
Jätelaki 646/2011: 13 §
Heinolan kaupungin hallintosääntö 1.1.2026 lukien (kvalt. 17.11.2025 § 77) 23.4 §
Hartolan kunnan maa-ainestaksa (kunnanvaltuusto 16.6.2016), 2 §, 3 §, 4 §, 5 §

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulon jälkeen.

MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista hakijan on asetettava lupamääräysten noudattamiseksi 32 000 (6,4 ha x 5000€) euron suuruinen MAL 12 §:n tarkoittama hyväksyttävä vakuus. (esim. pankkitalletus tai pankkitakaus). Vakuussumma muodostuu arvioidusta jälkihoitotöiden kustannuksista noin 5000 euroa/ha.

Vakuuden tulee olla asetettuna ennen toiminnan aloittamista. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin valvontaviranomainen on hyväksynyt asetetun vakuuden. Vakuuden tulee olla voimassa yhden

(1) vuoden yli tämän luvan voimassaoloajan. Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa luvan voimassaoloaikana.

Vakuus voidaan vapauttaa kokonaisuudessaan toiminnan päättyttyä, lupaan liittyvien ehtojen velvoitteiden tultua täytetyiksi. Vakuuden vapauttaminen tapahtuu valvontaviranomaisen päätöksen perusteella.

Vakuuden hyväksymisestä peritään 80 € maksu.

Tarkastusmaksu

Luvan ottamissuunnitelman tarkastamisesta luvan hakijan on suoritettava 1.7.2016 voimaan tulleen maa-ainestaksan mukaisesti seuraavat maksut:

Tarkastusmaksu ottamissuunnitelmaa kohti	200,00 €
+ ottamisalueen pinta-alan mukaan 70,00 €/ha x 6,4 ha	448,00 €
+ hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan 0,01 €/m ³ x 120 000 m ³	1200,00 €
yhteensä	1648,00 €

Näiden lisäksi peritään kuulemisesta perusmaksu 20 €, rajanaapuri 30€/kuultava ja muu asianosainen 15€/kuultava

perusmaksu	20,00€
rajanaapuri 8 X 30€	240,00€
yhteensä	260,00€

Valvontamaksu

Vuosittaista valvontamaksua peritään kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. 1.7.2016 voimaan tulleen maa-ainestaksan mukaiset valvontamaksut ovat seuraavat:

Vuotuisen ottomäärän mukaan 0,02 €/m ³ x 12 000 m ³	240,00 €
+ ottamisalueen pinta-alan mukaan 40 €/ha x 6,4 ha	256,00 €
yhteensä	496,00 €

Ensimmäinen vuotuinen valvontamaksu peritään ennen ottamistoimintaan ryhtymistä ja seuraavat vuosittain kunnan määräämänä ajankohtana.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija (kirjeellä, postilla)

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto (sähköisesti)
 Terveystensuojeluviranomainen (sähköisesti)
 Kiinteistön omistaja (kirjeellä, postilla)
 Hartolan kunta (sähköisesti)

ympäristölautakunta

§ 6

28.01.2026

Kuulutus

Päätöksestä kuulutetaan Heinolan ja Hartolan sähköisellä ilmoitustaululla.

www.heinola.fi > kuulutukset

www.hartola.fi > kuulutukset

MUUTOKSENHAKU

Valitusosoitus on liitteenä.

HEINOLAN KAUPUNKI
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

LIITE

Valitusosoitus

Sähköisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta otteen oikeaksi todistaa allekirjoittaja

Maria Laakkonen
toimialasihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Tiedoksianto asianosaiselle

30.1.2026

postitse / sähköpostitse

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 6**VALITUSOSOITUS / MAA-AINESLUPAPÄÄTÖS**

Valitusviranomainen Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta (maa-aineslaki 555/1981 § 20) **Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta**.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena (3) päivänä sähköpostiviestin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Muiden katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7 päivän kuluttua siitä, kun päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, kunnan jäsenet, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, hankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmä liitteineen, lukuunottamatta valtakirjaa, on toimitettava kaksin kappalein.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faksina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faksina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivän ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

osoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
puhelin: 029 56 42210 (vaihde)
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valitus tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet> tai käyttämällä oheista QR-koodia:

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, eli hyväksyy

valittajan vaatimukset.

Lisätietoa oikeudenkäyntimaksuista hallinto-oikeudessa:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>